

Mar**ia**

TIDNINGEN TILL DIG I LILLA EDET
OM KRISTEN TRO, LIVSFRÅGOR
OCH OM ATT VARA MÄNNISKA

VINTER 2021 | NR 4

Uthållighet är vad vi behöver

MÖTET **RAGNHILD ABRAHAMSSON**
UNG I KYRKAN **ATT BO PÅ RESTAD GÅRD**
TEMA **UTHÅLLIGHET**

Svenska kyrkan
LILLA EDET

ADVENTSTIDEN HANDLAR OM VÄNTAN

Merja Andersson, diakon

Att vänta uthålligt är inte lätt, i svåra tider ibland omöjligt. Väntan på en förändring, förvandling, ljusning eller lättnad kan bli nattmörk. För att hålla ut genom de mörka tiderna har vi fått hoppet, som sitter fast på det framtida, kommande, det som vi inte kan se, som ett ankare. Precis som adventstidens löfte om en frälsare.

*Var du än är i livet: håll fast vid hoppet. Håll ut.
Du är inte ensam.*

*”Låt oss orubbliga hålla fast vid hoppets
bekännelse, ty den som har gett oss löftet är trofast.”*

Hebr. 10:23

*Jag hoppas
som på ett ankare
fastkilat på havsbotten
Håller mig på plats
i stormen
vinden
vågorna
i allt det hotande*

*Ser inte
Men hoppet håller mig
uthålligt fast vid livet
i tron på en rodnande solnedgång och
morgonens snötäckta mark
Trygg*

*Håll ut!
Stormen slutar nog snart sitt vrål
Håll ut!
Vågorna lägger sig nog efter natten
Håll ut!
Rid på hoppet
Uthålligt
Tyglarna i ett hårt grepp
Knogarna vita*

*Och känn, hur varma osynliga händer
omsluter dina spända, knutna
Uthålligt
Släpper aldrig taget
Ingjuter hopp på hopp
om ett oskrivet blad
julstjärna mitt i mörker
andningspaus
väg framåt*

*Uthållighet och hopp hand i hand
I Hans hand*

Maria

Utges av Svenska kyrkan i Lilla Edet med fyra nr/år och distribueras till alla hushåll.

Svenska kyrkan
LILLA EDET

Ansvarig utgivare: Marcus Stille

Redaktionsgrupp: Patrik Björk,
Inger Lindeskog, Lisbeth Olsson och
Rolf Pettersson

Namnet Maria syftar på Jesus mor
som fick föda Guds son, Maria från
Magdala som var i hans närhet, samt
Maria, Jakobs mor, som var det första
vittnet om Jesus uppståndelse.

Svenska kyrkan i Lilla Edet består av
tre församlingar – Hjärtum, Västerlanda
och Fuxerna-Åsbräcka – och är en del
av den världsvida Kyrkan. Genom gudstjänst,
diakoni, undervisning och mission vill vi till-
sammans ta emot och förmedla Guds kärlek.

Svenska kyrkan i Lilla Edet
Fuxernavägen 8, 463 33 Lilla Edet
0520 - 49 47 00
svenskakyrkan.se/lillaedet

Präster
Marcus Stille, 0520 - 49 47 02
Christian Fehn, 0520 - 49 47 05
Rolf Pettersson, 0520 - 49 47 06

Diakoner
Merja Andersson, 0520 - 49 47 07
Helén Eriksson, 0520 - 49 47 04
Inger Lindeskog, 0520 - 49 47 08

Foto omslag: Kristin Lidell/IKON

I DETTA NUMMER

- 3 PÅ GÅNG
- 4 REPORTAGET
- 6 VAKTMÄSTERI
- 8 TILLBAKABLICK
- 10 KALENDARIUM
- 12 MÖTET
- 14 UNG I KYRKAN
- 16 KORSORD
- 17 FRÅGELÅDAN
- 18 TEMA: UTHÅLLIGHET

Välkommen Birgitta!

I oktober fick pastoratet en ny organist i Birgitta Aurell Keczan, som kommer ha sin huvudsakliga tjänstgöring i Fuxerna-Åsbräcka församling. Hon kommer att tjänstgöra både vid gudstjänster och kyrkliga handlingar liksom i kör- och annan vardagsverksamhet.

Kyrkans begravningsbyrå öppnar inom kort med lokal i prästgården, där pastorsexpeditionen tidigare fanns.

Start för Kyrkans begravningsbyrå

Lilla Edets pastorat vill vara en positiv kraft på de platser där vi finns och bidra till ett gott samhälle på både kort och lång sikt. För att skapa så goda förutsättningar som möjligt för det nu och i framtiden har pastoratet därför bildat ett helägt bolag, som kan bedriva verksamhet i bolagsform i de fall det lämpar sig bäst. Detta är vi inte ensamma om i Svenska kyrkan, utan det finns på fler ställen.

Det av pastoratet ägda bolaget är nu på gång att ta ett första steg genom att öppna Kyrkans begravningsbyrå, något som redan finns på en del håll i landet om än inte i vår närhet. Därigenom kan kyrkan finnas med hela vägen från vagger till grav, utan att göra ett uppehåll mellan dödsögonblicket och begravningsgudstjänsten. Samtidigt tryggar det en begravningsbyrås närvaro på orten över tid och bidrar till församlingens fortsatta liv.

Kom med i besökstjänsten

Känner Du att Du ibland har tid över för en medmänniska? Vi söker dig som vill göra en stor skillnad genom att besöka en ensam människa. Du får utbildning och trygga ramar samt stöd från församlingens diakon och gemenskap med andra besökare.

Nyfiken? Kontakta Merja Elina på 0520-49 47 07 eller merja.andersson@svenskakyrkan.se.

Familjen trivs på Öppet hus i Fuxerna

Varannan onsdag öppnar Fuxerna församlingshem dörren för gemenskap över gränserna. Här möts ung och gammal, svenskfödd och invandrad, troende och tvivlare – till fika, gemenskap, pyssel, samtal, bibelstudier eller sångstund. Allt avslutas med en måltid kl. 17.30.

Isak, mamma Anna-Karin och moster Ellinor är några av besökarna på Öppet hus i Fuxerna församlingshem.

Trösklarna ska vara låga på Öppet hus. Församlingen gör vad den kan för att slipa ner dem ytterligare, utan att ge avkall på sin uppgift att vara Guds församling mitt i världen.

En av de första onsdagarna samtalar jag med några småbarnsföräldrar som hittat dit och ställer ett par frågor.

Vad tycker du om att komma hit till Öppet hus?

Anna-Karin Hellborg har kommit med sonen Isak, 9 månader.

-Det har ju inte varit någon föräldragrupp på BVC nu under pandemin, så det är trevligt att få träffa andra barnfamiljer här, säger hon.

-Det är roligt att träffa folk, säger Andreas Hallor, pappa till Astrid, som också hon föddes i våras. Äntligen får man lite sällskap i livet.

Andreas sambo Daniella Irdenstam instämmer:

-Det är fantastiskt roligt att framför allt få träffa andra mammor.

Klara Laurell med barnen Botvid och Hilda betonar att det är gott att få församlingsgemenskap en vardagskväll.

-Att avsluta här med en måltid och sedan kunna gå till mässan i kyrkan, det hade nog inte blivit av annars, säger hon.

Efter jobbet ansluter också Klaras man Karl till Öppet hus.

Vad hoppas ni på när ni kommer hit?

”Att avsluta här med en måltid och sedan kunna gå till mässan i kyrkan, det hade nog inte blivit av annars”

-Jag är nyinflyttad, svarar Anna-Karin. För mig är det ett bra sätt att få nya kontakter.

-Jag vill bara komma hit, säger Daniella. Det är roligt för bebisar också, att få sina första bebiskontakter.

Klara ser positivt på att det också finns samtalsgrupper för dem som önskar gå undan en stund.

-Det är bra att det finns något för den vuxna tron. Det här är ett ställe att ta med alla sina vänner till.

FÖRSAMLINGENS VARDAGSRUM

Ideella medarbetare behövs för att det hela ska fungera. Tre personer har frivilligt tagit på sig att planera

och laga maten och Klara Laurell är en av dem.

ICA Boströms skänker varor som annars skulle kasseras, med skadade förpackningar eller kort bäst-före-datum. Varje tisdag hämtas de och sedan vidtar planeringen.

Det är angeläget att de som kommit hjälps åt. Ibland behöver man göra ett handtag, precis som i ett hem som man delar med flera andra.

-Detta är tänkt att vara församlingens vardagsrum och då behöver man hjälpas åt och bidra med det man kan för att bibehålla den goda miljön för alla, säger kyrkoherde Marcus Stille.

Så har det också blivit. Någon hjälper till att duka och koka kaffe. En sopar golvet, en annan torkar bord och ett par personer steker plättar med barn på armen då den matansvariga blivit sen från jobbet. Ett par andra lastar i och ur diskmaskinen. Under tiden delar vi kyrkans liv med varandra i vårt gemensamma vardagsrum.

Text & foto: Inger Lindeskog

Så minns Anna sina 22 år som kyrkogårdsvaktmästare

Människor har kommit och gått, en kyrkogård blivit till flera. Efter 22 händelserika säsonger som kyrkogårdsvaktmästare går Anna Bruvoll i pension.

Löv i olika nyanser av gult pryder marken runt Västerlanda församlingshem som ett bevis på att naturen börjar gå in i vila och att vi närmar oss årets slut. Det har varit en regnig och kall morgon, men när Anna dyker upp så skiner solen fram genom de täta molnen. Nästan hela vaktmästarstyrkan sitter ute, kanske för sista gången i år, och fikar tillsammans.

Det var flera veckor sen vi såg Anna sist, då hon blivit sjukskriven året ut, så vi har mycket att prata om. Det känns trevligt att få träffa henne efter en så lång tid men också lite vemodigt att göra det under dessa omständigheter. Det är trots allt en kollega som inte längre kom-

mer jobba med oss, en kollega som, i början av min karriär i pastoratet, var otroligt närvarande och omhändertagande.

OLYCKSDRABBAD START

Anna Bruvoll kom från Polen till Sverige 1994 och 1999 började hon sin första säsong som kyrkogårdsvaktmästare på Hjärtums kyrkogård.

Jag ställer frågan om hennes första starka minnen från jobbet och möts direkt av ett glatt skratt, hon skiner upp när hon berättar för mig:

-Jag har minnen för livet efter den första dagen. Kyrkoherden visste att jag var från Polen och ville visa några böcker han hade köpt därifrån,

dess låg i bagaget på hans bil. Bagageluckan var dessvärre sönder så jag fick själva kanten av bagageluckan i huvudet och var tvungen att snabbt åka till vårdcentralen så de fick tejpa såret. Det var en annorlunda start!

En olycka kommer sällan ensam, Anna fortsätter:

-Jag hade med mig från Polen att man inte ska trampa på gravarna, så när vi skulle rensa rabatter på gravarna första veckan så böjde jag mig över en sidosten till en gravsten. Men olyckligt nog var stenen lös så jag ramlade in i en rosenbuske och fick ena handen under stenen.

Trots skadorna hon fick den första veckan, så kan vi idag skratta åt det tillsammans. Både jag och Anna

vet att vi måste gå på gravarna för att utföra vårt jobb.

Förutom olyckorna var det mycket nytt att lära sig för Anna. Kyrkogårdsvaktmästarna Kerstin och Sixten visade det mesta, men där fanns också plats för egna idéer och kreativitet.

FÖRBÄTTRAD ARBETSMILJÖ

Som kyrkogårdsvaktmästare kan uppgifterna variera markant. Jag frågar Anna vad hon har tyckt varit den roligaste arbetsuppgiften genom tiderna.

-Det var alltid roligt att plantera blommor trots att det i början var ett väldigt krävande jobb då det var många skötselgravar i Hjärtum och att man på den tiden gick på knäna för att plantera i rabatter, rycka upp blommor och lägga granris. Det var tufft och man var riktigt trött. Men det är alltid roligt att se hur allt växer.

Något som Anna också har tyckt varit ett givande moment är att trimma och klippa gräs just för att man snabbt kan se ett resultat. Mindre roligt har varit ogrärensning i grusgångar och tunga arbeten, men hon tycker att de få jobbiga momenten aldrig tagit över helheten av jobbet.

Jag frågar Anna vad den största skillnaden är mellan första året och det sista året hos oss. Anna är rak och tydlig i sitt svar.

-Arbetsmiljön är den största skillnaden. Man har förbättrat arbetsmiljön så mycket för att det ska vara lättare för kroppen. Särskilt maskinerna. Vi planterar inte längre på knä utan vi står upp i stället, det är en jättestor förbättring!

LÄRORIKT ARBETE

Anna hade inga större erfarenheter av trädgårdsskötsel när hon först började här, men intresset var stort. Trädgårdsintresset väcktes när hon som ung besökte sin farmor och farfars stora trädgård i Polen. Genom jobbet har hon lärt sig mycket inom trädgård.

-När jag började arbeta i Hjärtum fick jag verkligen lära mig allt, trimning, gräsklippning, häckklippning och ogrärensning. Tack vare jobbet så kan jag nu dessutom hantera min trädgård hemma mycket bättre!

Jag visar en bild på Anna från en av de första personalresorna hon va-

rit på och hon skiner upp som solen och berättar:

-För mig var det väldigt viktigt med personalresor. Jag fick lära känna både kollegor och Sverige, lyssna på historia och se olika platser!

KROPPEN SÄGER IFRÅN

Den sista frågan känns otrolig vemodig att ställa, men jag måste få veta. Jag frågar Anna hur det känns att sluta. Det blir tyst en stund följt av en lång suck, sedan berättar hon.

-Det var inte tänkt att det skulle sluta så här med en sjukskrivning, men jag kände nog att kroppen började säga ifrån. Efter 22 år, då slits kroppen och man är trött.

Regnet börjar dugga lite lätt mot församlingshemmets fönster medan Anna berättar om sin sjukskrivning, men hon låter inte det hålla henne nere för hon ser ändå positivt mot pensionärslivet.

-Nu tänker jag ägna mig åt att glädjas åt dagarna och vara mycket i naturen med hundarna. Visst

kommer jag att sakna jobbet, men det var dags att sluta, jag känner det. Man måste lyssna på sin kropp och ta hand om sin hälsa också!

ETT STORT TACK

Vi avslutar intervjun på topp! Regnet har börjat ösa ner på utsidan precis lagom tills jag ska gå och hjälpa de andra med ogräset i grusgångar. Anna ser på mig med medlidande när hon inser vad som väntar mig. Vi ger varandra en kram och skiljs sedan åt.

Anna har varit med om mycket under dessa 22 år. Hon har helt fått lära sig ett yrke från grunden, träffat kollegor och människor som har kommit och gått, med pastorats-sammanslagning och arbete på olika kyrkogårdar. Från att arbeta mycket med handkraft till att använda maskiner för att avlasta tunga jobb.

Vi tackar av Anna och önskar henne lycka till i framtiden!

Text & foto: Jenny Engström

Kyrkoval med evigheten som perspektiv

Som 22-åring tog Gustaf Hermansson över föräldragården i Hjärtum, efter att hans far hastigt gått bort. Strax därefter fick han också sitt första förtroendeuppdrag i dåvarande Hjärtums-Västerlanda pastorat. Han blev då även kyrkvärd. Det är nu 46 år sedan och Gustaf är fortfarande förtroendevald.

Som ordförande i valnämnden, utsedd av kyrkofullmäktige, vilar ett ansvar på Gustaf och de övriga ledamöterna – Anita Almén Björk och Elsie Sundberg – att ombesörja kyrkovalet vart fjärde år.

-Det får inte bli fel. Ingen ska behöva överklaga, säger Gustaf. Allt måste gå rätt till.

I uppdraget ingår också kontakter med Svenska kyrkan på nationell nivå. Redan ett år i förväg kommer den första valinformation.

-Det här kyrkovalet hängde löst länge pga pandemin, berättar Gustaf. Man stod inför tre möjligheter: att genomföra det som vanligt, att ställa in eller att ha ett val med restriktioner. Det blev till sist det sista alternativet: ett val med handsprit, plastskärmar och möjlighet att använda visir.

VALPROCEDUREN

-En annan skillnad var att folk uppmanades att inte slicka igen kuverten, berättar Gustaf. Det gav ett ömsesidigt skydd och var absolut ingen nackdel. Öppnandet gick snabbare för oss som räknade röster.

-På valdagen är det många bollar i luften. Rösterna tas emot av röstmottagarna och räknas på plats. Sedan lämnas de till pastors-expeditionen, där valnämnden finns. Valnämnden har också uppdraget att köra ut lokala förtidsröster till

de olika röstlokalerna (där de ska räknas under kvällen) och att fördela inkomna röstsedlar i alla vallokaler.

- Jag har haft väldigt god hjälp av Anita Almén Björk, berättar Gustaf.

”Vi har evigheten som perspektiv, det måste vi alltid komma ihåg. Hela kyrkan är något som ska flyta sakta”

På måndagen åker jag och Anita till Uddevalla, där vi avlämnar valprotokoll, röstlängder och valsedlar.

-Sedan drar valnämnden en lättadens suck, skrattar han.

Alla röster kontrollräknas sedan på stiftskansliet. Där räknas även alla kryss.

VALMASKINERIE

Gustaf är kritisk till Svenska kyrkans stora valapparat.

-Är detta försvarbart kostnads-mässigt, är den fråga Svenska kyrkan måste ställa sig, menar Gustaf. Visst, demokrati måste få kosta, men vi har i Sverige en stor idrottsrörelse som klarar av det där ändå.

-Jag har ju varit med om indirekta val, där man röstar endast på lokal nivå. Sedan fick några utsedda åka som ombud till prostens och rösta

till stiftsfullmäktige och kyrkomötet (nationell nivå). Det fungerade utmärkt, minns Gustaf.

Han har själv varit förtroendevald på stiftsnivå i 24 år, halva den tiden har han även suttit i stiftsstyrelsen, men slutar nu.

-Det är alldeles för akademiskt för mig, säger Gustaf. Ibland får man utredningar på hundratals sidor att läsa. Man kan inte göra detta halvhjärtat. Jag vill inte bara fylla en stol och trivs heller inte med polarisering.

FRAMTIDSFRÅGOR

Gustaf berättar att han känner sig som en lagspelare, som trivs när det fungerar. Just nu är det så i Lilla Edets pastorat, menar han. Han är nämligen kyrkorådets ordförande också.

-Vi har tre församlingar, som utgör själva grunden i pastoratet, säger Gustaf. Om en del vacklar, faller allt. Pastoratet är till för dem.

Ibland hör man att det inte kommer så många nya, men det stämmer inte, menar Gustaf.

-Till exempel har alla förtroendevalda i Hjärtum kommit in efter mig, säger han.

-Vi har evigheten som perspektiv, det måste vi alltid komma ihåg. Hela kyrkan är något som ska flyta sakta, betonar Gustaf. På stiftsnivå förvaltas prästlönetillgångarna (jord, skog och fond) sedan medeltiden. Långsiktighet är a och o, där som här.

UNGDOMENS TRO & ENGAGEMANG
Han har en erfarenhet som inte ska undanhållas kyrkan. När Gustaf en gång påbörjade sin bana fanns ett sug efter uppdrag.

-Jag har lättare för praktiska uppgifter, så är det, berättar han. Tron fick jag med mig hemifrån. När man som jag har bostad och arbete på samma plats kan man jobba jämnt. Vi har ett behov av att stanna upp och ladda batterierna och där kommer kyrkan in.

”Vi har utmaningar, men vi kan inte sörja för morgondagen. Det är den här dagen vi har fått”

-Jag har stärkts i gemenskapen med församlingen och övriga kyrkvårdar genom åren, säger han. Det var ont om yngre personer i församlingen redan när jag var ung, så jag sökte mig utanför – till Åh stiftsgård och till SESG i Göteborg. SESG hade

en fjällgård i Transtrand och där mötte jag min fru Ann-Sofi för första gången på 1970-talet. Hon var med och skötte fjällgården.

-Våra tre barn är alla konfirmerade där och jag hoppas att det har betytt mycket för dem, säger Gustaf.

UPPDRAGET IDAG

Jag frågar Gustaf hur han ser på sitt uppdrag idag och vad som får honom att stanna kvar som förtroendevald.

-Vi har utmaningar, men vi kan inte sörja för morgondagen. Det är den här dagen vi har fått, påminner Gustaf. Något annat har vi inte. Det är fint när vi kan renovera och rusta upp våra byggnader; det visar att kyrkan finns. Kanske är det inte alltid möjligt, men kyrkan kommer att finnas kvar i någon form. Vi har ett inre också, som vi behöver jobba med, säger han.

Tänk att vi har en ordförande med så tydligt inre fokus, mitt i alla beslut som rör valfrågor och restaureringar. Det tackar vi Gud för.

Text & foto: Inger Lindeskog

VALRESULTATET PÅ LOKAL NIVÅ

FÖRSAMLINGARNAS VÄL I LILLA EDETS PASTORAT
18 MANDAT

SOCIALDEMOKRATERNA
8 MANDAT

VÄNSTERN I SVENSKA KYRKAN
2 MANDAT

-Jag har haft väldigt god hjälp av Anita Almén Björk, säger Gustaf Hermansson, ordförande i pastoratets valnämnd.

Här hittar du vad som händer i våra församlingar i vinter

På hemsidan www.svenskakyrkan.se/lillaedet, facebook samt i församlingsbladet Lilla Maria, som finns att hämta i alla våra kyrkor och församlinghem, får du mer information. För prenumeration via e-post eller beställning av aktuellt nummer, ring 0520-49 47 00 eller maila lillaedets.pastorat@svenskakyrkan.se

Vi reserverar oss för eventuella justeringar.

Barn & familj

Vuxen-barngrupp 0-6 år

Måndagar kl 10-12

i Hjärtums församlingshem

Tisdagar kl 10-12

i Fuxerna församlingshem

Öppet hus, fika, sångstund, lek och pyssel.

Söndag 5 dec kl 15.30-18

Julpyssel för alla åldrar

med adventsfika i Västerlanda församlingshem

Avslutning med adventssånger i kyrkan kl 17.30.

Messy church

– för hela familjen

Fika, sång, pyssel, gudstjänst och lagad mat. Ingen anmälan. Gratis.

Måndag 6 dec, 31 jan, 28 feb kl 17

i Hjärtums församlingshem

Onsdag 15 dec kl 15-18

Adventsmys i Fuxerna församlingshem
Julpyssel och gröt. Försäljning och lotteri till förmån för ACT.

Sång & musik

Körövning med **Fuxiakören**

Måndagar kl 18 i Fuxerna församlingshem. Körledare Christina Elfström Mellberg, 0520-494711.

Körövning med **Kyrkokören**

Hjärtum-Västerlanda-Djurhult

Tisdagar kl 18:30 - 20:30

i Hjärtums församlingshem

Körledare Birgitta Aurell-Keccán, 0520-494736.

Körövning med **Lilla Edet Gospel**

onsdagar kl 19.15-21.15 i Fuxerna kyrka. Körledare Henrik Mossberg, 0520-49 47 13.

Måltid & Gemenskap

Tisdagscafé kl 11-12.30

Hjärtums församlingshem.

Dagens ord kl 12, kostnad 20 kr.

Onsdagscafé kl 11-13

Västerlanda församlingshem.

Dagens ord kl 12, kostnad 20 kr.

**Öppet hus, onsdagar kl 15-18
jämn vecka**

Fuxerna församlingshem.

Drop-in-fika, pyssel, sångstund, matlagning, bibelsamtal och middag. Hela huset fullt! Kostnad 20 kr.

Tisdag 30 nov kl 17-20

i Fuxerna församlingshem

En kväll för dig som lever i sorg

Drop in-fika, talare, därefter möjlighet att välja massage, gruppsamtal eller meditation.

Intresseanmälan till exp.

0520-49 47 00.

21 jan och 18 feb kl 18-21

Fredagspub i Västerlanda Kyrkskola "AFTER WEEK" – lätt mat, lätt öl, lätt musik, lätt umgänge. Självkostnadspris. Alla välkomna!

MELLANDAGSGOSPEL

Lilla Edet Gospel,
solister och musiker

Västerlanda kyrka

Tisdag 28 dec kl 18
och kl 20

FREDAGSPUB I VÄSTERLANDA KYRKSKOLA

Fredag 21 jan och 18 feb
kl 18-21

OBS! Allt som annonseras äger rum under förutsättning att coronasituationen tillåter det. För uppdaterad information, se vår hemsida eller Lilla Maria.

Julens gudstjänster

Lördag 27 nov

Fuxerna kyrka **kl 17**
Musikgudstjänst, Musik i Advent
Nya Motettensemblen

FÖRSTA ADVENT 28 nov

Fuxerna kyrka **kl 10**, Högmässa
Hjärtums kyrka **kl 10**, Högmässa
Västerlanda kyrka **kl 12**, Högmässa
Fuxerna kyrka **kl 12**, Finsk
högmässa
Djurhult kapell **kl 16**, Gudstjänst

Lördag 18 dec

Fuxerna kyrka **kl 15**
De vackraste finska julsångerna
med Da capo-kören
Kauneimmat joululaulut Da Capo
kuoron kanssa, Fuxernan kirkossa

Söndag 19 dec Hjärtums kyrka

”Vi sjunger in julen”
Mer info kommer. Se hemsidan.

JULAFTON 24 dec

Fuxerna kyrka **kl 11**,
Samling vid krubban
Fuxerna kyrka **kl 22**,
Julnattsmässa
Hjärtums kyrka **kl 23**,
Julnattsmässa

JULDAGEN 25 dec

Västerlanda kyrka **kl 07**, Julotta
Åsbräcka kyrka **kl 08**, Julotta
Fuxerna kyrka **kl 10**, Högmässa
Hjärtums kyrka **kl 16**, Julens
berättelse för små och stora

ANNANDAG JUL 26 dec

Fuxerna kyrka **kl 10**, Högmässa
Hjärtums kyrka **kl 10**, Högmässa
Västerlanda kyrka **kl 12**, Högmässa
Fuxerna kyrka **kl 12**, Finsk
gudstjänst
Djurhults kapell **kl 16**, Högmässa

Tisdag 28 dec

Västerlanda kyrka **kl 18 och kl 20**
Mellandagsgospel, Lilla Edet
Gospel, solister och musiker
Västerlanda kyrka

NYÅRSAFTON 31 dec

Hjärtums kyrka **kl 16**
Nyårsbön
Åsbräcka kyrka **kl 17.30** Nyårsbön

TRETTONDEDAG JUL 6 jan

Djurhults kapell **kl 16**
Musikgudstjänst

Varje
vecka

GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

HJÄRTUM

Söndagar, högmässa **kl 10**
En tisdag i månaden, mässa **kl 18**

VÄSTERLANDA

Söndagar, högmässa **kl 12**
Torsdagar, mässa **kl 18.30**

FUXERNA

Söndagar, högmässa **kl 10**
Onsdagar, mässa **kl 18.30**

DJURHULT

En söndag i månaden
Gudstjänst/högmässa **kl 16**

ÅSBRÄCKA

Vissa helger

SAMLING VID KRUBBAN
Julafton **kl 11**
Fuxerna kyrka

DA CAPO-KÖREN
18 dec
Fuxerna kyrka

VUXEN-BARNGRUPP
0-6 år
Måndagar och tisdagar

BRYT EN TRADITION

Tillsammans kan vi stoppa tvångsäktenskap,
könsstympning och våld mot flickor.

SWISHA DIN GÅVA TILL **900 1223**
svenskakyrkan.se/act

#BRYENTRADITION

JULINSAMLINGEN 2021

90 SVENSK
KIRKOKONTROLL

act
Svenska kyrkan

Buren av många genom livet

Redan som barn fick Ragnhild Abrahamsson lära sig att klara sig själv. På krokiga vägar har hon hittat fram till ett gott liv, mycket tack vare tron, sin man och de kvinnor som bar henne genom mörkret.

Ragnhild började arbeta inom vården i Uddevalla 1968. Strax därefter träffade hon Villy från Hjärtum och det var kärlek vid första ögonkastet.

-Det var råkafton på Lyckorna och mina arbetskamrater skulle dit. Jag ville inte följa med, men de övertalade mig, berättar Ragnhild. Vid bordet intill satt Villy, vi tittade på varandra och sedan var det klippt.

Inom några år var de gifta och efter ytterligare tio år byggde de huset i Hjärtum.

Ragnhilds tidigare historia går i betydligt mörkare färger, även om det finns ljuspunkter, kvinnor som med sin godhet lyst upp tillvaron under uppväxten.

OFÖRBEREDDA FLYTTAR

Under förskoleåldern bodde Ragnhild i Kalix. Hon var fem år när

hennes mor gav sig iväg hemifrån för att aldrig mer återvända. Kvar i hushållet fanns Ragnhild och hennes yngre bror, fadern som drack, farmor, farfar och faster Astrid. Astrid skötte om sin mor som satt i rullstol efter en stroke.

-När farmor gått bort flyttade faster Astrid och jag till en annan faster i Kristinehamn, där jag fick börja skolan och söndagsskolan, minns Ragnhild. Min lärarinna var ljuvlig, jag hade henne både i skolan i första och andra klass – och i söndagsskolan. Hon bodde nära oss. När hon såg mig ute frågade hon om jag ville komma dit och det gjorde jag ofta. Jag kunde bara sitta där i hennes lägenhet.

-När jag skulle börja trean flyttade vi plötsligt igen – utan förvarning - till en annan faster och hennes man, i Lyse i Bohuslän, berättar Ragnhild. Där bodde vi i ett enda

rum. Det var tyvärr ingen trygg plats för mig, även om faster försökte ge mig en god uppväxt.

”STORA ÖRON”

Ragnhild har ”fått stora öron” säger hon och visar med händerna.

-För att få veta något har jag behövt lyssna ordentligt. Jag har jättelätt att känna av stämningar när jag kommer in i ett rum, berättar hon. Jag tar också lätt på mig skuld: beror detta på mig?

-På somrarna var vi alltid i Kalix. En gång ville pappa att jag skulle stanna kvar, men faster Astrid stred för mig och det hon visste var bäst. Det inte mina föräldrar kunde, det tog min faster hand om själv.

Faster Astrid var en troende människa. Ragnhild såg henne ofta falla på knä vid sängen och be, ibland tyst, ibland högt. Hon tillhörde EFS, hade arbetat i

Ragnhild växte upp med sin faster

Vi möter

NAMN: Ragnhild Abrahamsson

BOR: Gategården, Hjärtum

FAMILJ: maken Villy, två barn, tre barnbarn

INTRESSEN: musik, läsning

prästfamilj och tagit hand om deras barn, sedan tog hon hand om sin totalförslamade mor, sin bror och därefter Ragnhild.

KONTAKT MED MAMMA

-När jag var 20 år fick jag veta av pappa att mamma ville träffa mig, berättar Ragnhild. Jag bodde då i Uddevalla och hade börjat arbeta. Jag såg fram emot det här, men det blev en stor besvikelse. Jag gick med tunga steg från det mötet, minns Ragnhild.

När hon träffade Villy och hans familj var det däremot en fantastisk upplevelse.

-Jag blev direkt mottagen och medräknad, berättar Ragnhild. Det var underbart med en välfungerande familj. Och även faster Astrid älskade Villy.

-Senare har Villy och jag försökt få en relation med mamma, inte minst för att barnen skulle ha en mormor, men det har inte fungerat, berättar Ragnhild. Min bror hade mer kontakt, men tyvärr fick han det svårare än jag.

TRON JÄTTEVIKTIG

-Jag tror inte att jag hade klarat mig utan tron, säger Ragnhild. Den har funnits med hela livet, även om jag gick mindre i kyrkan under tonåren. Då hade jag tron för mig själv, men när faster var med och vid storhelger gick vi alltid i kyrkan. Jag har aldrig tvivlat, trots svårigheter. Bönen kom tidigt till mig.

Fasters tro har förstås hjälpt till. Hon uttalade sig aldrig om Ragnhilds mor och far, men när hon låg på sin dödsbädd och Ragnhild satt

hos henne, sa faster Astrid:

-Hur är det möjligt att dina föräldrar inte har velat veta hur du har det? De har vetat var du bor och aldrig hört av sig. Men du vet – det finns en som aldrig sviker.

UTMATTAD

I början på 2000-talet arbetade Ragnhild som sjuksköterska på NÅL. Datorerna hade gjort sitt intåg, med förändringar på många områden. Maken Villy hade varit mycket svårt sjuk och Ragnhild arbetade på medicinkliniken med många rehab-patienter. Dessutom bar hon sitt inre bagage.

Ragnhild drabbades av en mycket svår utmattning, som tog många år att återhämta sig ifrån. Hon försökte sedan komma tillbaka till arbetslivet,

-Jag tror inte att jag hade klarat mig utan tron, säger Ragnhild. Den har funnits med hela livet.

men det blev aldrig så. Idag är hon pensionär och vardagen fungerar väl, även om det fortfarande är svårt med koncentrationen ibland, särskilt när hon läser längre texter.

-Jag är glad att jag kan läsa andaktsböcker, säger Ragnhild. Där kan ett kort stycke vara nog.

UPPDRAG I KYRKAN

-När jag hade varit hemma en tid började vi gå till sopplunchen i församlingshemmet ibland. En dag efterlyste man personer som ville stå på valsedlarna inför kyrkovalet 2009, minns Ragnhild.

-Här är en, sa Villy och pekade på mig, säger Ragnhild. Sedan blev jag även kyrkvård.

-Det ska du veta, sa jag till kyrkoherde Mikael Isacson, att någon text läser jag inte högt i kyrkan.

Ragnhild skrattar högt när hon minns detta. Idag läser hon text, leder kyrkans förbön och ansvarar också för middagsbönen i Hjärtums kyrka på tisdagar kl. 12.45.

För fem år sedan anmälde hon sig till bibelskolan Prisca i Uddevalla, också det efter viss tvekan.

-Det är det bästa jag har gjort, konstaterar Ragnhild.

TJÄNST I HELIGT RUM

-Församlingen är också väldigt viktig. På sistone har en längtan vuxit inom mig att kunna erbjuda betjäning med personlig förbön i gudstjänsten. När Merja inte är med på tisdagsmässorna, får jag ansvara för det, berättar Ragnhild och ser strålande lycklig ut.

-Kyrkorummet betyder väldigt mycket. Det är som ett andra hem för mig. Det har funnits med mig hela livet och där känner jag ett lugn, frid och glädje, avslutar Ragnhild.

Text & foto: Inger Lindeskog

Faster Astrid var ofta den enda fasta punkten under Ragnhilds uppväxt.

”Jag saknar att kolla på hästar. En gång gjorde vi en utflykt med kyrkan i Lilla Edet och då träffade vi några hästar.”

Från Lilla Edet till Restad gård

Familjen Aghazari har flyttat från Lilla Edet till asylboendet Restad Gård i Vänersborg. Trillingarna Parham, Pedram och Parnian försöker finna sig tillrätta men saknar kompisarna, aktiviteterna - och djuren.

Under sommaren har alla asylsökande flyttats från Lilla Edet till olika större boenden som Migrationsverket har, bland annat Restad gård i Vänersborg (Sveriges största asylboende). Några som behövt flytta är familjen Aghazari, som tidigare bodde på Ellbovägen i Lilla Edet.

Parham, Pedram och Parnian Aghazari är trillingar, de har fyllt tio år efter att de kom till Restad och jag får äran att intervjua dem.

Hur är det att bo på Restad gård?

-Det är bra, säger Parham. Jag har träffat nya kompisar. Jag fick direkt sex nya kompisar, men två har flyttat till Paris. Nu har jag fyra. Vi spelar handboll, fotboll och cyklar.

Pedram tycker inte att det är lika bra.

-Det finns inte så mycket att göra, säger han. Vi spelar ibland brännboll eller fotboll.

Alla barnen går i skolan Tärnan, i 3:an, men inte i samma klass.

-Vi måste åka buss till skolan, men bussen väntar inte, berättar systern Parnian. Då måste man springa.

Hon tycker också att det är trångt i familjens rum.

-Det är trångt när vi ska sova och så är det jobbigt att dela toalett med andra familjer, säger Parnian. Folk tvättar den inte.

Pedram håller med.

-Det är inte bra att inte ha egen toalett och dusch. Det hade vi på Edet.

Saknar ni Lilla Edet?

-Ja, jag har en kompis där, berättar Parham. Jag har Snapchat nu, men vi har inte fått kontakt.

Pedram minns också tiden i Lilla Edet.

-Jag saknar att kolla på hästar. En gång gjorde vi en utflykt med kyrkan i Lilla Edet och då träffade vi några hästar.

Parnian saknar också Lilla Edet.

-Där hade vi egen lägenhet, egen dusch och mycket plats. Det fanns också mycket att göra, säger hon.

Vad saknar du mest?

-Allt, svarar Parnian. Allt saknar jag. Jag vill gå i After School. Där hade vi mycket att göra. Det fanns många djur i Lilla Edet, nu finns inte så många som man kan klappa.

Trillingfamiljen Aghazari kan inte göra mycket annat än att vänta. De är kristna araber och kommer från södra delen av Iran. Där är det inte så lätt att leva som kristen familj. Nu söker de asyl i Sverige. Vi ber och hoppas att Migrationsverket förstår deras situation.

Efter intervjun brann ett av husen på Restad gård och familjen Aghazari har tvingats flytta ännu en gång.

Text & foto: Inger Lindeskog

Föräldrarna Hadi och Zeinab Aghazari vill ge sina barn en trygg framtid i Sverige. Just nu bor familjen på asylboendet Restad gård, som tidigare varit ett sjukhus.

				1000	↙	SÅDANA DRAS TILL SÅDAN	SKOTSK FOLKDANS	
				500				
H C ANDERSENS FÖDELSE- STAD								
HUND- DJUR				ÅRHUND- RADE SYNAGOG- FÖRE- STÄNDARE				↘
GER SKYDD								
↙						GJORDE PAULUS SÄLL- SKAP		MINI- MAL MÅNGD
SÄS- STAT STYRS FRÅN BELGRAD						SNITS HÄR FÖDDES JESUS		↘
↙							↘	
NAMN SOM KOMMER FRÅN DET FRANSKA ORDET FÖR JUL								VILL VÄNNER
				↓				GULL- SPIRA
SYMBOL FÖR KÄRLEK	GALLSKRIKA EN AV JAKOBS SÖNER	↘				BLÖD- STOCK- NING	ÖPPNAR DRIF- TIG	
	TOMTAR KÄKAR			FÖRST I RADEN	KÄNDE JUDAS	URAN		↘
↙				LITE SLAR- VIGT UT- TRYCKT VAR JU SALOMO DET	LYX PÅ VÄG			
GÖRS FR				TAR SKRÖCK- FULL I HURSA?		KOMMER IVRIG MED	LÄTT BETT	BLEV STEFANA- NOS
↙								
HÄR STRAN- DADE ARKEN					KÄN MAN LÄNSA INFÖR HELGEN	KRUBB LIRA- REN ED- STRÖM		
<h2>PSALMEN</h2> <p>"Du barn som låg i krubban vill <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> . Vem följer nu din stjärna? Vem öppnar sina kistor i ljus av stjärnans glöd?"</p>				GIBBON- APA			SPÖ- DAMEN	
							ÖNSKAR MÅNSA TILL JUL	
				NIM- BUS			TVUNG- EN	I HER- RENS ÄR
				NÄT- KANT		↘		
								BOK 2104

VINNARE KORSORD
 Av de inskickade svaren har vi dragit följande vinnare:
 Anna Kristina Nilsson
 Grattis och tack till alla som skickat in.

Vi drar en vinnare som får ett pris hemskickat.

S	I	T	T	E	R		
L	Å	D	A	R	A	I	
P	O	C	H	E	R		
A	R	K	M	A	D		
S	F	I	J				
S	K	Å	R	A			
F	A	G	S	A	P		
L	S	T	A	R	I	E	L
K	R	A	F	T	S	A	M
J	O	B	E	T	A	S	A
U	O	R	M	A	M	E	R
T	O	R	U	P	M	D	A
F	A	R	L	E	G	A	D
S	K	U	L	L	E	J	A
PSALMEN				G	E	S	T
"Blott en dag, ett ögonblick i sköndet, vilken tröst vad än som kommer på! Allt ju välar i min faders händer. [] [] [] barn, vil! ängslas då."				S	E	N	O
				N	M	O	S

Skicka in din lösning senast 14 januari till:
 Församlingsbladet Maria,
 Fuxernavägen 8, 463 33 Lilla Edet

Namn: _____

Adress: _____

I varje nummer av Maria svarar någon av kyrkans engagerade medarbetare på en fråga kopplad till aktuellt tema. Kanske har du en fråga du funderar på? Ställ den gärna till oss via mail till inger.lindeskog@svenskakyrkan.se. Kanske just din fråga passar in i kommande tema och du får svar i tidningen.

Fråge- lådan

Lucia – vem var hon?

Under de tre första århundradena utsattes Kyrkan och de kristna för förföljelser av kejsarmakten i Rom. Periodvis var dessa förföljelser mycket svåra. Den största förföljelsen ägde rum 303-311 och den iscensattes av kejsaren Diocletianus (kejsare 284-305). Hans anspråk var att vara Herre och Gud, alltså Guds representant på jorden. Detta anspråk kunde de kristna självfallet inte ställa sig bakom, för det är ju Jesus som är Herre och Gud. Detta ställningstagande ledde till att kejsaren initierade den stora förföljelsen som syftade till att eliminera de kristna i det romerska samhället och tillintetgöra kyrkan.

Vid denna tid fanns en flicka, som var född år 286 och som levde i Syrakusa på Sicilien. Hon var dotter till en kristen kvinna och tidigt bestämde hon sig för att leva helhjärtat, som ogift, för Kristus. Hennes namn var Lucia.

En man, som inte var kristen, ville gifta sig med henne. När Lucia i enlighet med sitt tidigare gjorda livsval avböjde, angav han henne i vredesmod. Lucia blev dömd, utsattes för hån och kränkningar, fick ögonen utskurna och halsen genomborrad av ett svärd. Detta skedde år 304.

Den man som då var världens mest kände – och fruktade – är det inte många som känner till idag. Men den unga flickan, som under förnedring och hån, stod fast vid sin tro på Herren Jesus, är känd av många, inte minst hos oss i Norden. Vi möter henne ärligen inför Jul. "Den lysande" eller "ljusbärerskan" betyder hennes namn och hon lyser upp midvinterns mörker med sitt vittnesbörd om hennes och vår Herre Jesus, som är världen ljus.

Rolf Pettersson

» Gläd er i hoppet, var uthålliga i lidandet och ihärdiga i bönen«

Rom 12:12

Hur firar du lucia?

Michelle Winkel:

-Lucia är en trevlig svensk företeelse som jag fick lära mig när jag flyttade från Danmark till Sverige. Jag firar inte lucia, men tittar gärna på det, när möjlighet ges.

Hjalmar Sturk:

-Vi har lussefika och kollar på lucia på TV.

Johanna Andersson:

- På jobbet har vi glitter i håret och serverar lussekullar. Hemma är det lussekatter och till nästa år ser jag fram emot lussefirande på förskolan.

Uthållighet är vad vi behöver

Uthållighet har krävts av oss alla de senaste åren. Myndigheterna har ständigt uppmanat oss att hålla ut. De tåliga, sega och uthålliga människorna har kanske klarat pandemin bäst, men hur blir man sådan? Maria har talat med fyra personer som på olika sätt förkroppsligar uthålligheten.

Målet - att utmana sig och må bra

ANNA STURK bor i Lerdalen, är utbildad hälsovägledare och det var intresset för tränings- och hälsofrågor som gjorde att hon sökte den utbildningen. Varje vecka springer hon flera mil.

Du springer långa sträckor och gör det ganska ofta. Berätta!

Vanligtvis springer jag flera gånger i veckan och sträckan varierar mellan 10 och 30 km per gång. Under en vecka springer jag 5-7 mil.

Vad är det som driver dig?

Det är ett sätt för mig att varva ner, ett sätt att hantera stress. Under löpningen rensar jag huvudet, ja, det är en form av terapi, skulle jag säga

Har du något mål för din löpning?

-Visserligen springer jag en del tävlingar men det är inte dessa som är mitt mål. Snarare är de en

komponent i löpningen. Målet är att utmana mig själv och må bra både fysiskt och psykiskt.

Hur tänker du kring uthållighet?

-När det gäller min träning är det givetvis en fysisk uthållighet det handlar om men inte bara det. Det handlar också om en mental uthållighet. Alla delar i träningen är inte lika roliga men det är något att ta igenom, något att övervinna. Håller man ut ger det en positiv känsla.

Text: Rolf Pettersson

Foto: Per Anders Sturk

Kämpar för att höra

TITTI TYELL är född med hörselskada, då hennes mor hade Röda hund när hon väntade henne. **CONNY FREDRIKSSON** föddes för tidigt, endast 2 kg tung och 40 cm lång. Det blev nöddop och tre månader i kuvös. Under sina första levnadsår hade han 10-15 obehandlade öroninflammationer per år. Då skadades även hans hörsel.

Vid sju års ålder fick han sin första hörapparat, med sladdar till en apparat på bröstet. Hela sin skoltid har han gått i hörande klass.

-Jag var ofta arg och besviken, berättar Conny. Det jag inte hörde fick jag läsa mig till. Vissa lärare vände sig mot svarta tavlan samtidigt som de pratade. Då hade jag ingen chans att höra. Kompisar skrev ner vad läraren sade, medan jag lyssnade, för jag kunde inte både lyssna och skriva samtidigt. När andra sedan var ute och lekte behövde jag läsa.

Titti däremot har gått i hörselklass i Göteborg, långt från Laholm där hon växte upp.

-Jag har missat mycket, säger Titti. I hörselklassen hade man föreställningen att hörselskadade elever behöver mer tid, så viktig kunskap hoppades över och jag fick en sämre skolgång.

Dessutom blev Titti ofta mobbad.

-Man kallade mig CP och stötte ut mig, berättar hon.

På Hörselskadade ungdomsklubb mötte Titti Conny 1982. Conny var ekonomiansvarig och deltog i läger och hajker. Sedan tog livet olika väg-

ar men vid en återträff i Slottsskogen sågs de igen och sedan dess är de nära vänner.

Hur tänker de båda då kring den uthållighet och det tålmod de tvingats till?

-Jag har fått slåss, säger Conny – slåss med tiden, slåss mot chefer som inte trott att jag skulle klara mina uppgifter.

Ändå säger han att hörselskadan aldrig varit ett hinder för honom. Han har läst på Chalmers, gått verkstadsskola och hållit utbildningar i Asien, USA och Sydamerika.

Titti tycker inte att hon har så stor uthållighet.

-Ibland tänker man att ”nu räcker det”. Men när jag tittar bakåt ser jag att jag har varit väldigt uthållig och har haft tålmod både med mig själv och med andra, även om man blir gnällig ibland.

Varifrån får ni er uthållighet?

-Jag har tvingats till det, för att lära mig, säger Conny. Jag har varit tvungen att avvakta, att envist vänta, för att överbrygga svårigheter.

Familjens kärlek och föräldrarnas stöd är något de båda pekar på, men också att försöka ha målet framför sig och ta emot hjälpen från ovan.

-Allt gott kommer från Gud, det gäller även tålmodet, säger Titti. Men vi måste ta emot gåvan och bli vän med den.

De har båda glimten i ögat. Att endast höra decibeltal över 90 har också sina fördelar.

-Ibland när alla barnen bodde hemma och det var livligt runtomkring tog jag ur hörapparaterna. ”Mamma har semester nu”, meddelade Titti med ett leende.

Text & foto: Inger Lindeskog

Fostrad att ta ansvar

ELSIE SUNDBERG kom till Västerlanda som lärarinna 1957 och arbetade i skolans värld hela sitt yrkesliv. Hon är en verklig församlings- och föreningsmänniska. Utöver kyrkvärdskapet i Västerlanda kyrka är Elsie förtroendevald i pastorat och församling samt aktiv i flera föreningar.

Vad är det som driver dig i ditt omfattande engagemang?

Jag tror att det har med uppfostran att göra. Allt sedan unga år har jag fostrats till att ta ansvar och enga-

gera mig i olika verksamheter för församlings- och föreningsliv.

Vad tänker du om uthållighet?

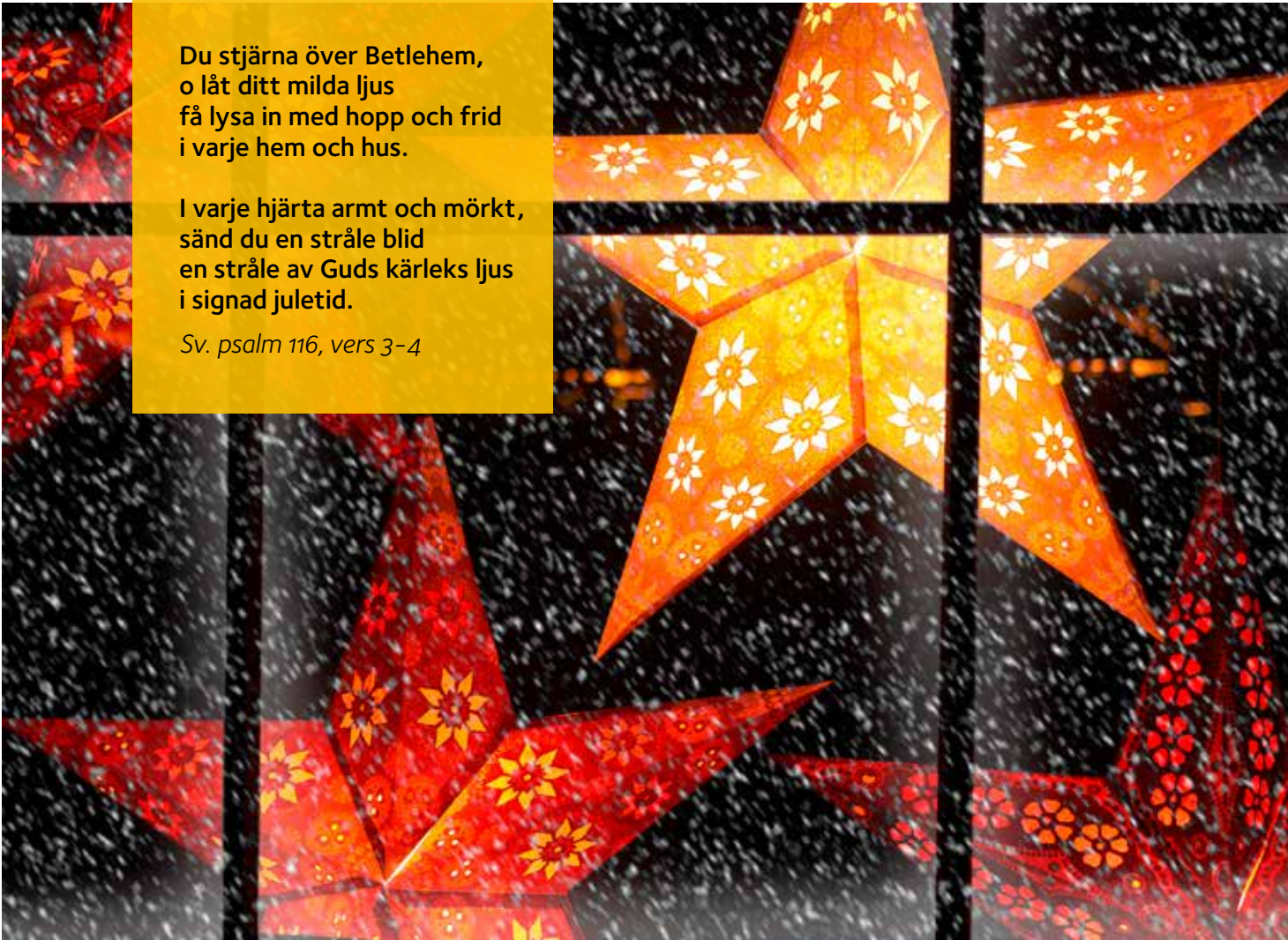
Om man trivs och tycker det är roligt, är allt lätt. Den glädjen ger också kraft när uppdragen kan vara lite betungande.

Hur tänker du framåt?

Jag lever så länge jag lever och så länge jag gör det vill jag gärna vara med och ta ansvar. Så länge man använda både huvud och ben är det bara roligt. Jag är 87 år och är med i jättemycket och då mår jag bra.

Text & foto: Rolf Pettersson

Du stjärna över Betlehem,
o låt ditt milda ljus
få lysa in med hopp och frid
i varje hem och hus.

I varje hjärta armt och mörkt,
sänd du en stråle blid
en stråle av Guds kärleks ljus
i signad juletid.

Sv. psalm 116, vers 3-4

”Allt saknar jag. Jag vill
gå i After School. Där
hade vi mycket att göra.”

Parnian Aghazari, 10 år.
Läs mer på sidan 14-15